

Rassenproef bewaarwortel biologische teelt 2016

Nat en droog stelt rassen op de proef, Nerac blijft referentie

Karel Dewaele, Lieven Delanote, Johan Rapol

Nerac is ook in de biologische landbouw het standaardras voor bewaarwortelen van het nantaise-type. Samen met Poseidon leverde Nerac de beste resultaten in deze proef. Niettemin zijn er biologische rassen beschikbaar, waarvan onder meer Miami en Merida goed presteerden in het ongewone 2016.

Het seizoen 2016 nam voor de wortels een valse start met een zeer natte maand juni. Vanaf juli volgde droog en warm weer, zodat we zonder veel ziektedruk een goede opbrengst (in proef gemiddeld 55 ton/ha) met behoorlijke kwaliteit behaalden. De sortering was wel heterogeen.

Standaardras Nerac leverde opnieuw een goed resultaat in productie en kwaliteit. Poseidon toonde opnieuw een groei-krachtig gewas. De biologisch verkrijgbare hybrides Miami en Norway meten zich met Nerac. Door een lage standdichtheid behaalden Norway, Laguna en vooral Starca een minder goed eindresultaat. Merida verraste met een goede groei en hoge opbrengst. De zaadvaste rassen Dolciva, Fine en Milan ogen weinig verfijnd maar waren behoorlijk productief.

Tijdelijke wateroverlast gevolgd door droogte

Er werden 10 rassen opgenomen, waarvan 6 rassen met biologisch zaad. Voor Laguna, Nerac, Norway en Poseidon werden 'niet chemisch behandelde' (NCB) zaden uitgezaaid. Op 24 mei zaaiden we 'op band' aan 1,8 miljoen zaden/ha met een rugafstand van 70 cm.

De voortelt was prei, die in natte omstandigheden werd geroid. We bemestten enkel met Haspargit aan 1 ton/ha. Het gewas ging van start met aanzienlijke stikstofvoorraad in de bodem: op 27 april 63 eenheden stikstof in de laag 0-60 cm.

Een week na zaai volgde overvloedige regen. Ook in juni bleef het nat en moest er een aantal keer water afgelaten worden. Door de wateroverlast viel een deel van de rug in. De onkruidbestrijding kon gelukkig doorgaan en vanaf half juli bouwden we de rug terug op. De daaropvolgende droogte noodzaakte ons om in augustus tweemaal 25 l/m² te irrigeren. De uiteindelijke standdichtheid (gemiddeld 47 planten per meter) was ongeveer de helft van wat gezaaid was.

Bij het vaststellen van schade door rupsen van de mineerborstelmot behandelden we met Xentari (Bt). Voor de rest gebeurde er geen enkele behandeling. Dankzij de droge tweede helft van het groeiseizoen bleven aantastingen door *Alternaria* of witziekte zeer beperkt. Bij de oogst was er bij alle rassen hier en daar slawortelluis aanwezig op de wortels.

We oogstten begin oktober en plaatsten de wortels in bewaring tot begin maart. Begin januari werden stalen hiervan gewassen, gesorteerd en beoordeeld op hun in- en uitwendige kwaliteitskenmerken. De gemiddelde marktbaar opbrengst (januari) bedroeg 55,2 ton per hectare. De sortering en afmetingen van de wortels waren algemeen heterogeen. De kwaliteit was behoorlijk met weinig rot na bewaring.

Standdichtheid soms laag

Dolciva (Bingenheimer) was uniform met opgericht, stevig loof. De wortels waren vrij scherp van vorm en oogden wat minder mooi door de groene kraag met brede loofinplanting. De opbrengst was gemiddeld met een fijne sortering. Na bewaring waren de wortels weinig vast.

Fine (Bingenheimer) had bleek, fijn en opgericht blad en rijpte snel af. De wortels waren eerder bleek van kleur, scherp van vorm en hadden een groene kraag. Inwendig was er vrij veel groen. De opbrengst was gemiddeld met een fijne sortering.

Laguna (Hild Samen) had een lagere standdichtheid en ontwikkelde zich minder fel en weinig uniform. De wortels waren vrij donker van kleur met soms uitwendige ringen. De toppen waren wat spits. Laguna haalde iets minder opbrengst dan gemiddeld met nog een grove sortering.

Merida (Hild Samen) ontwikkelde zich fel en uniform met een sterke loofmassa. De wortels waren vrij donker van kleur en soms krom. Merida was iets breukgevoelig. Inwendig was de kleur donker met veel groen. De opbrengst was hoog met een gunstige sortering.

Miami (Bejo) had een goede gewasstand met opgericht loof. Het blad was zeer fijn en rijpte vroeg af. De wortels waren donker van kleur in – en uitwendig,

Tabel 1: Gewaskenmerken, opbrengst en algemeen uitzicht van de wortels

Nr	Object	Zaadhuis	Bio/ n c b	Standdichtheid (pl./meter)	Gewasstand	Loofmassa	Afrijping	Marktbaar opbrengst (ton/ha)	Algemeen uitzicht wortels
	Omschrijving			11 okt	11 okt	11 okt	11 okt		18 jan
1	Dolciva	Bingenheimer	Bio	83,5 a	6,6 abc	7,4 abc	7,4 a	52,0 bcd	4,5 c
2	Fine	Bingenheimer	Bio	70,5 ab	7,3 ab	7,3 abc	5,5 b	52,9 bcd	5,9 bc
3	Laguna	Hild/Bayer	Ncb	51,3 ab	6,0 bc	5,8 bc	6,5 ab	48,0 cd	6,6 ab
4	Merida	Hild/Bayer	Bio	71,5 ab	8,0 a	8,3 a	7,5 a	67,4 ab	6,5 ab
5	Miami	Bejo	Bio	60,0 ab	7,5 ab	6,9 abc	7,3 a	61,1 abc	6,6 ab
6	Nantaise 2/Milan	Bingenheimer	Bio	62,8 ab	7,0 ab	7,6 abc	6,8 ab	54,3 abcd	6,4 ab
7	Nerac	Bejo	Ncb	79,0 a	7,1 ab	7,6 abc	7,4 a	61,3 abc	5,8 bc
8	Norway	Bejo	Ncb	49,3 ab	6,5 abc	6,8 abc	7,3 a	45,7 cd	5,9 bc
9	Poseidon	Clause	ncb	64,8 ab	8,3 a	7,8 ab	8,0 a	72,3 a	7,8 a
10	Starca	Hild	Bio	36,0 b	4,8 c	5,3 c	6,9 ab	37,7 d	5,9 bc
Gemiddeld				62,9	6,9	7,1	7,0	55.266	6,2
VC (%)				17,4	11,5	14,4	9,2	14	11,2
p-waarde				0,003 **	0,000 ***	0,007 **	0,001 **	0,000 ***	0,000 ***
score				1=9=	zeer slecht zeer goed	weinig veel	vergeeld geen		heel goed heel slecht

vrij cilindrisch en hadden weinig groene kraag of inwendig groen. De opbrengst was goed met een uniforme sortering. Nu en dan waren er groeischeuren.

Nantaise 2 / Milan (Bingenheimer) ontwikkelde bleek en grof blad. De wortels waren vrij cilindrisch en oogden wat grof. Milan was iets breukgevoelig. Inwendig was de kleur bleek met een kleine pit en wat groen. De opbrengst was gemiddeld met een goede sortering.

Nerac (Bejo) maakte minder opgericht loof met fijn blad. De wortels waren vrij cilindrisch en af en toe krom. Er was weinig groene kraag en het loof was klein ingeplant. De opbrengst was goed met een iets kleinere, uniforme sortering.

Norway (Bejo) had een lagere standdichtheid, was weinig uniform en maakte minder stevig loof. De wortels waren donker van kleur en vrij cilindrisch.

Norway haalde iets minder opbrengst dan gemiddeld met nog een grote, uniforme sortering.

Poseidon (HM Clause) ontwikkelde uniform en fel met donker blad dat traag afrijpte. De bleke wortels oogden mooi, waren cilindrisch en zelden krom. Er waren weinig uitwendige ringen. De loofinplanting was groot maar had geen groene kraag. Inwendig was de pit vrij groot. De opbrengst was hoog met een hoog marktbaar percentage en een grove sortering. Na bewaring waren de wortels nog goed vast.

Starca (Hild Samen) had een flauwe gewasstand met heterogene loofmassa. De wortels waren donker van kleur in- en uitwendig, vrij scherp van vorm, met veel uitwendige ringen en een brede loofinplanting. De standdichtheid en opbrengst waren ondermaats, met een te grove sortering.

Contactpersoon: Karel Dewaele

Tel: +32 (0) 51 27 32 58

E-mail: karel.dewaele@inagro.be